

Kwetsbare gezinnen en positief opvoeden

Prof. Dr. Inge Glazemakers

USAB 6 maart 2020

Opvoeden in armoede

-Kinderen uit arme gezinnen die wonen in een arme wijk hebben een **verhoogde kans om externaliserende problemen** te ontwikkelen (Kim et al, 2018)

→ wanneer er familiale armoede is, is dit niet opgelost door verhuis naar “betere” wijk

-Kinderen die opgroeien in moeilijke omstandigheden hebben een **verhoogd risico op internaliserende en externaliserende problemen**, hebben een **verhoogde kans om blootgesteld te worden aan een ineffectieve opvoedingsaanpak** en een **slechte relatie met hun ouders**. (Yoshikawa et al, 2012; Farrington et al, 2009)

-Hogere levels van ouderlijke stress (door instabiliteit in huisvesting en ongunstige buurtcontext) zijn gelinkt aan **meer harde en inconsistente disciplineren** en aan **minder warmte ten opzichte van de kinderen** (Jocson and McLoyd, 2015)

Opvoedingsondersteuning als preventiestrategie

-Effectieve vroege interventies, zeker bij kwetsbare kinderen in armoede heeft grote economische voordelen voor de maatschappij (Doyle et al, 2009)

-Evidence based opvoedingsprogramma's zijn bij de meest doeltreffende en kost-effectieve interventies in het verstevigen van geestelijke gezondheid en welzijn van kinderen (Dretzke et al, 2009; Kazdin and Blase, 2011)

-Dit wordt reeds enkele jaren onderschreven door diverse organisaties:

- APA, 2009
- WHO, 2009
- United Nations Office on Drugs and Crime (2009)
- United Nation's Children's Fund (2012)

Populatie gezondheidsbenadering

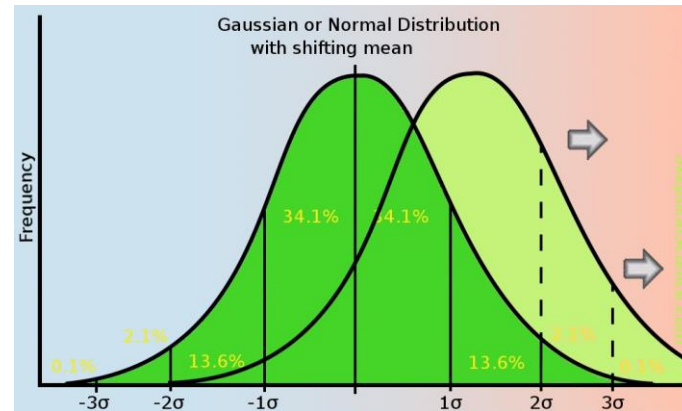
Klinisch paradigma

Theory of the 'bad apple'
(Berwick, 1989)

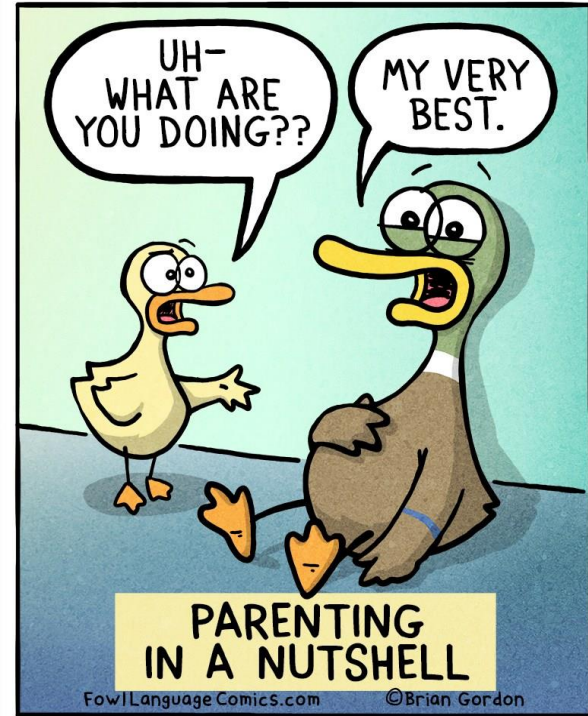
Populatie paradigma

'Shifting the curve'
(Cohen et al., 2000)

Noodzakelijke voorwaarde

- Programma moet een probleem aanpakken dat **in een populatie aanwezig** is (bv. Geen zeldzame aandoening)
- Programma **behoort niet toe aan 1 specifieke groep** gezondheids of welzijnswerkers
- Mag niet stigmatiserend zijn om hulp te zoeken en daarvoor **laagdrempelig** hulp aanbieden
- Mag geen waarden of normen opleggen zodat het **cultureel sensitief** is
- Moet bewezen hebben dat het **effectief** is in het beïnvloeden van het probleem op een kost-efficiënte manier

Triple P is systeem van programma's

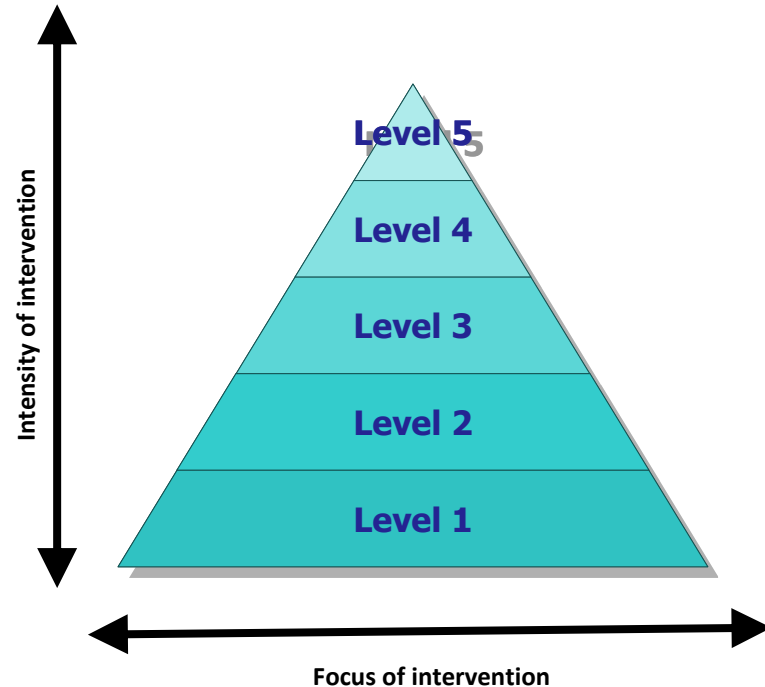
Level 1: Massamediale informatiecampagne

Level 2: Voorlichtingsgesprekken en lezingen

Level 3: Gericht advies bij specifieke zorgen

Level 4: Ondersteuning bij ernstige gedragsproblemen

Level 5: Gezinsinterventie

Triple P in de provincie Antwerpen

- Start mid 2007
- Population rollout → 454 hulpverleners uit 241 organisaties
- Alle levels van Triple P
- 33.000 families direct contact
- Engagement hulpverleners/organisaties

Partners

Kind & Gezin

CKG

Inloopteams

CIG

CLB

Jongerenwelzijn

VAPH

...

Diversiteit in campagnebeelden

Een **koppige** kapoen?

Opvoeden is niet altijd eenvoudig. Iedere ouder heeft wel eens vragen. Triple P geeft informatie en advies over opvoeden aan ouders met kinderen tot 12 jaar. Vraag naar Triple P bij de opvoedingswinkel, de huisarts, Kind en Gezin, het CLB of CAW.

 www.triplep.be
03 820 29 98

Triple P is een samenwerkingsverband van de Vlaamse Gemeenschap voor het Welzijn van Kinderen en Jongeren (Vlaamse Gemeenschap voor het Welzijn van Kinderen en Jongeren) en de Vlaamse Gemeenschap voor het Welzijn van Kinderen en Jongeren.

Een **duivels** engeltje?

Opvoeden is niet altijd eenvoudig. Iedere ouder heeft wel eens vragen. Triple P geeft informatie en advies over opvoeden aan ouders met kinderen tot 12 jaar. Vraag naar Triple P bij de opvoedingswinkel, de huisarts, Kind en Gezin, het CLB of CAW.

 www.triplep.be
03 820 29 98

Triple P is een samenwerkingsverband van de Vlaamse Gemeenschap voor het Welzijn van Kinderen en Jongeren (Vlaamse Gemeenschap voor het Welzijn van Kinderen en Jongeren) en de Vlaamse Gemeenschap voor het Welzijn van Kinderen en Jongeren.

Een **zuur** zoetje?

Opvoeden is niet altijd eenvoudig. Iedere ouder heeft wel eens vragen. Triple P geeft informatie en advies over opvoeden aan ouders met kinderen tot 12 jaar. Vraag naar Triple P bij de opvoedingswinkel, de huisarts, Kind en Gezin, het CLB of CAW.

 www.triplep.be
03 820 29 98

Triple P is een samenwerkingsverband van de Vlaamse Gemeenschap voor het Welzijn van Kinderen en Jongeren (Vlaamse Gemeenschap voor het Welzijn van Kinderen en Jongeren) en de Vlaamse Gemeenschap voor het Welzijn van Kinderen en Jongeren.

Positief opvoeden

TRIPLE P MAGAZINE

LENTE 2015 nr13

Thuis bij Wouter Hoet

DIJ BIJ DISCOBAAR A MOEDER

EEN GOED GESPREK ZO DOE JE HET

5 TIPS MAAK VAN JE KIND EEN WERELDBURGER

DE WARMER WIJK 1 TUURT, 160 NATIONALITEITEN

Dossier De kracht van samen leven

Elke ouder wil van Sinterklaas of Kerstmis een feest maken, maar niet iedereen kan of wil daer voor versieren. Dorjee, Housine en Carine, en Jessica tinnen hoe je creatief kunt omgaan met speelgoed in tijden dat we massaal worden aangespoerd om geld uit te geven.

Toveren met bescheiden middelen

• Text: Rita Geurts
• Foto's: George De Waelemer

“Als mijn kasten te vol zijn, breng ik wel een deel terug naar de winkel.”
(Carine)

voort bij de slaatsen en de slaatsloepen, met de daarop volgende de Baggy. Hij komt me wat bij te helpen voor een prikje gevonden heeft. Enkele maanden later zijn er nog meer geprikt. Nu heb ik een stoel gevonden voor vijf maanden terug naar de winkel. Het is een beetje raar, maar het helpt me om mijn kasten niet te vol te krijgen. Het is een beetje raar, maar het helpt me om mijn kasten niet te vol te krijgen. Het is een beetje raar, maar het helpt me om mijn kasten niet te vol te krijgen.

Al spelend leren
Jessica (11) en haar moeder Carine (53) staan met andere kinderen te koken. Wanneer ze klaar zijn met hun voorbereidingen te koken krijgen ze een zakje met de naam van de ingrediënten. De kinderen krijgen dan de naam van de ingrediënten te koken. Wanneer ze klaar zijn met hun voorbereidingen te koken krijgen ze een zakje met de naam van de ingrediënten. De kinderen krijgen dan de naam van de ingrediënten te koken.

16 TRIPLE P MAGAZINE HERBST 2014

Proeven wat op tafel komt

Thuis bij chef-kok Fatima Marzouki, mama van Reda (12), Nidaal (9), Mey (7) en Badr (6)

Believe chef kok in haar restaurant El Warda en moeder van vier kinderen. Fatima Marzouki is een succesvolle kok en moeder van vier kinderen. Ze is een succesvolle kok en moeder van vier kinderen.

GEWAARDEED IN GEZOND ETEN

Gezond en smakelijk eten is belangrijk bij het koken voor kinderen. Dit betekent dat je moet koken voor kinderen. Het betekent dat je moet koken voor kinderen.

FATIMA MARZOUKI DOOR DE TRIPLE P-BRIL

1 Wat doe je als je kind 'n avonds niet wil eten? Toch niet want dat is heel lastig om te doen. **2** Elke dag samen eten, dat is dus heel belangrijk. **3** Het is heel belangrijk om samen te eten. **4** Het is heel belangrijk om samen te eten.

FATIMA MARZOUKI DOOR DE TRIPLE P-BRIL

Kwetsbare ouders: Opvoeding en Emotioneel welbevinden

PS	Poor parents (n=50)	Single parents (n=96)	Parents with ID (n=30)
laxness	**	**	
overreactivity	*	**	
hostility		**	
Total	**	**	**

DASS	Poor parents (n=50)	Single parents (n=96)	Parents with ID (n=30)
depression		**	
anxiety		*	**
stress		**	
Total		**	**

*= $p < .05$; **= $p < .01$

Kwetsbare ouders: Opvoeding en Emotioneel welbevinden

PS	Poor parents (n=50)	Single parents (n=96)	Parents with ID (n=30)
laxness	0.32	0.37	
overreactivity	0.29	0.50	
hostility		0.42	
Total	0.46	0.65	0.62

DASS	Poor parents (n=50)	Single parents (n=96)	Parents with ID (n=30)
depression		0.24	
anxiety		0.15	0.34
stress		0.28	
Total		0.25	0.32

Kwetsbare ouders: Functioneren van het kind

SDQ	Poor parents (n=50)	Single parents (n=96)	Parents with ID (n=30)
emotional		*	
conduct	**	*	*
hyper			
peer			
prosocial			
total		*	
impact		**	*

*= $p < .05$

**= $p < .01$

Kwetsbare ouders: Functioneren van het kind

SDQ	Poor parents (n=50)	Single parents (n=96)	Parents with ID (n=30)
emotional		0.18	
conduct	0.33	0.70	0.49
hyper			
peer			
prosocial			
total		0.15	
impact		0.25	0.50

Wat ouders zeggen ...

Ik had zo het gevoel: er zijn misschien wel heel veel mensen die eens Triple P moeten gaan volgen. Ze zouden dat misschien eens als basispakket kunnen geven in een middelbaar “Positief opvoeden.”

(Focusgroep CKG Kinderland)

*Ervoor zit je wat in een vicieuze cirkel he. Het loopt allemaal niet zo goed met de kinderen, het loopt met u niet goed. Dus dat botst constant. En door Triple P zit je eigenlijk in een andere spiraal. **Je draait die spiraal om. En stap voor stap zie je terug positieve dingen.** Want wanneer je in een slechte situatie zit, ziet je op den duur de positieve dingen ook niet meer. De eenvoudige dingen van “Oh, ze zetten hun glas op het aanrecht” dat zag je op den duur zelfs niet meer. Dat is iets heel klein en dat werd vergeten. En door die spiraal om te draaien, begin je die eenvoudige dingen eerst te herkennen.*

(Focusgroep BZN De Stobbe)

*Ik ben zeker van mezelf, zo van “Ik kan dat”. Vroeger voelde ik me echt bang. “Ik kan dat niet, ik ben een slechte moeder. Ik kan niet opvoeden. En dat en dat ...” Maar **nu ben ik zeker van mezelf.** “Ik ben de mama. Ik kan dat wel, zorgen voor twee kindjes. En ik ben daar sterk voor”. [...] Ja, nu ben ik ook rustiger.*

(Focusgroep Kind & Gezin)

Vragen?

